

Prædiken til Anden pinsedag

Joh. 3, 16-21

Vi er i pinsens efterklang. Med i dag, hvor vi hører evangelistens ord om, at Gud elskede verden således, at han gav sin enbårne Søn, klinger jul og påske og alt, hvad vi siden kirkeårets begyndelse ved advent hørte om Guds menneskevorden i Jesus. Hørte om barnet, der blev født i en stald og lovsunget af en himmelsk hærskare. Hørte om Jesus fra Nazaret, Marias barn og Guds søn, som blev korsfæstet og begravet, men på tredjedagen var graven tom, den korsfæstede opstanden. Hørte om, hvad det mon betød alt sammen, for derom talte apostlene stadig på halvtredsindstyvendeden, da de var forsamlet i Jerusalem, hvor det forunderlige skete, at Helligånden kom over dem, så alle ikke kun kunne forstå, hvad de sagde, men også se, hvad det betød.

Men selv om vi er i pinsens efterklang, og pinsen således set med kirkeårets briller på er bag os, så er pinsen altid foran os og hele tiden i sin vorden, så sandt som det bliver pinse, ja er pinse, hver gang evangeliet forkyndes og går til hjerte; hver gang det ikke kun kan høres, hvad evangeliet siger, men også ses, hvad det betyder.

Nu lever vi i en tid, hvor det bliver stedse mere diffust for flere og flere, hvad kristen-

dom er. Det bliver pinse, som sagt, hver gang evangeliet forkyndes, så det går til hjerte og tros som sandheden i liv og død. Men dermed er ikke sagt, at det er kristendom, hvad som helst der går til hjerte. Og det kunne vi måske godt trænge til at holde os selv fast på, for vi lever jo i en følsom tid og i en tid, hvor den opfattelse er i højsædet, at enhver mening er lige god, og enhver bliver salig i sin tro. Om dét er rigtigt, er nok yderst tvivlsomt, det er i hvert fald ikke den salighed, kristendommen taler om. Ligesom det heller ikke er kristendom i en sum, at vi skal være gode og rare ved hinanden, for det skal vi nok, men det er der intet glædeligt budskab, men kun rugbrøds-moraliseren i. Men immer-væk er den opfattelse udbredt, at budet om næstekærlighed er kristendommens sum og salt. Men at jeg skal elske min næste, er der intet evangelium, intet glædeligt nyt i, for elske min næste er, hvad jeg altid har skullet gøre. Og at jeg skal gøre, hvad jeg altid har skullet gøre, kan jeg intet glædeligt budskab finde i, men kun sørgeligt nyt, fordi det altid går i skår for mig med at gøre, hvad jeg skal, nemlig elske min næste. Og således kan jeg aldrig leve eller dø på det bud, men altid kun dø af det, fordi det aldrig bliver til no-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum

Nr. 276. 116. årgang

Maj 2015

ISSN 0901-2214

get med mig og alt det, jeg skal gøre.

Hvad er kernen i kristendommen? Kernen i kristendommen er sandheden, hvem Gud er, og hvorledes det ligger med et menneske i lyset af Gud. Kristendommen er ikke et rødgrødsbudskab om, at vi skal være så gode og rare ved hinanden, som vi nu kan, og alle skal være her, og enhver mening er lige god. Og når, som det ofte sker, Skriftens ord, at Gud er kærlighed, vendes om til: kærlighed er Gud, og næstekærlighed i næste åndedrag ophøjes til kristendommens sum, så kan det alt sammen nok lyde pænt og nydeligt, men sandt bliver det ikke deraf. At Gud er kærlighed er ikke det samme som, at kærlighed er Gud. At vi skal elske vor næste, er en Guds fordring på os, men det gør ikke næstekærlighed til kristendommens sum og salt, gør ikke så at sige næstekærligheden til Gud. Gud er, at der er ansvar, hedder det undertiden, og noget derom kan der være, men helt forkert bliver det, hvor ordene vendes om, og det lyder: ansvar er Gud. Og sådan er det med ansvaret og kærligheden til næsten: Gud står bag de krav og de fordringer, vi møder i livet, men han er ikke de krav og fordringer. Gud kan vi kun tale om stykkevist og delt, ja egentlig slet ikke, for hvor vi taler om ham stykkevist og delt og i billeder, ligger faren nær, at det stykkevis og delte bliver udråbt til det hele, der er at sige om Gud; at billedtalen om Gud bliver et billede af Gud, ja Gud selv.

Og således kan og skal Gud først og sidst og alene tros. Tros som vor tilværelses yderste horisont. Gud er før alt. Han er alting og ingenting, men aldrig nogen bestemt ting. Han er ikke næstekærligheden, er ikke an-

svaret eller nogen andre af de fænomener og krav, tilværelsen møder os med, men han er ophavet til de krav, vi møder i tilværelsen, og som sådan er han alting. Det er Gud, der vil os i tilværelsens krav, men det er ikke Gud, vi møder i tilværelsens krav, og som sådan er han ingenting ved at være uden for vor rækkevidde. Vi kan ikke pege ham ud og sige: "Dér er han". Og det er det sande om Gud, som understreges allerede på de første sider i Bibelen med skabelsesberetningen. Gud er før alt. Før alt, da jorden kun var øde og tomhed, var Gud. Før lyset var, var Gud. Og lyset blev til ved ham. Lyset, som er alt livs forudsætning. Gud satte lyset i verden, for at verden kunne blive til, men ikke for at vi ved denne verdens bliven til skulle kunne finde ham. Gud er forud for alt, han er ikke lyset, men før lyset, og vi finder ham ikke nogen steder, hvor meget vi end leder med lys og lygte. For Gud satte ikke lyset i verden, for at vi skulle finde ham, men for at vi skulle se, hvordan det er med os selv.

Sådan var det i tidens begyndelse, og sådan var det i tidens midte, da Gud på ny sagde: "Der skal være lys!" og sendte Kristus, for at der i ham kunne kastes nyt lys over os.

For selv om Gud på én gang som hele min tilværelses forudsætning er alting og dog samtidig bliver til ingenting i mine hænder, fordi jeg ikke kan holde på ham og låse ham fast på noget bestemt, så har verden dog lært ham at kende ét sted, nemlig i Kristus.

Og hvem er så den Gud, vi møder i Kristus? Ja, det er der skrevet mange evangelier om, heraf hele fire som står i vores bibel, foruden alle brevene. Så det kan siges langt, hvem den Gud er, som vi møder i Kristus,

men det kan også siges kort. Og kortere og mere præcist kan det næppe siges end med de ord fra Johannesevangeliet det 3. kapitel fra vers 16 til 21, som vi hørte før. De seks vers kaldes somme tider det lille evangelium, for det hele evangelium er der, kort og præcist og koncentreret. Og det er jo ikke næste-kærlighed, der er det fremtrædende, endsige enhvers salighed i sin tro, men Guds kærlighed, tro og fortabelse. Evigt liv og dom og frelse. Lys og mørke og onde gerninger samt gerninger gjort i sandhed og i Gud. Det særlige ved kristendommen er således ikke, at jeg skal elske min næste. Nej, det særlige ved kristendommen er, hvad der siges allerførst i evangeliet i dag, nemlig hvordan det er med Gud og mig, som er i verden: "Således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver som tror på ham ikke skal fortabes, men have evigt liv". Dét er det særlige ved kristendommen: at det hele begynder ét sted, nemlig ved Gud. Sådan var det i tidens begyndelse. Og i tidens midte lyder det igen: det begynder med Gud, med hans kærlighed.

Så spørger jeg, hvem er den Gud, jeg skal tro på og holde mig til al min tilværelse, så lyder kristendommens svar med evangeliets ord: Det er den Gud, der elskede verden så meget, at han gav sig selv og sendte sin Søn til verden. I Kristus kender vi Gud, og hører vi hans ord til os. Men det er ikke ensbetydende med, at Kristus er Gud, nej, han er Guds Søn, Guds ord til verden, men ikke Gud som sådan. Det er ikke kristendommens tale, at Jesus er Gud i den forstand, at det skulle være alt, hvad Gud er.

Nej, den Gud jeg tror på, det er ham, der er

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

hele min tilværelses forudsætning, ham der giver mig livet og rækker mig det hver dag, og som sendte sin Søn, fordi han elsker verden og mig således. Først noget andet ved mig, elskede Gud mig så meget. Og således begynder mit liv da med kærlighed, den kærlighed, der tror alt og udholder alt og håber alt for mig, at det aldrig bliver til intet med mig. Og det, kærligheden venter og håber af mig, det, Gud kræver af mig, det er, at jeg skal tro på Kristus og se, at i ham er Guds kærlighed rakt mig, og således skal jeg gøre sandheden og leve i kærlighed. Næstekærlighed er min opgave, den kommer fra Gud, men er ikke Gud.

Var næstekærligheden Gud, da var jeg ilde stedt, hver gang det viser sig, - og hvornår gør det ikke det? – at det var mig selv, jeg tænkte på med alt, hvad jeg gjorde, og således kortsluttede næstekærligheden til egenkærlighed. Men nu er næstekærligheden ikke Gud og Gud ikke næstekærlighed. Gud er Gud, og han kræver af mig, at jeg skal leve i kærlighed, men det er ikke hverken det første eller det sidste ord, der lyder til mig fra Gud. Med mig over for Gud begynder det med, at han elsker mig, - derfor sendte han sin Søn. Og når jeg gør mig blind for det lys, Guds kærlighed kaster over mig, og som en anden Adam skjuler mig i skyggen, fordi jeg vil mig selv og mit eget, og kærligheden bliver til egenkærlighed, og dom og fortabelse i mit eget er, hvad jeg render i livet, da er det mit eneste håb, om alt ikke skal ende i mørke og intet for mig, at Guds kærlighed ikke kun vil være det første, han møder mig med, men vil være, hvad han altid møder mig med. Hvor og når

jeg er løbet blind i mig selv og har fortabt mig i Adams-mørket, er alt mit håb, ja eneste håb, at Gud med nådens og tilgivelsens ord vil kalde mig ud af min egen skygge og fortabelsens mørke, så jeg kan kende mig selv og se, hvad jeg skal, nemlig tro på Gud og på den enbårne Søn og leve i kærlighed. Og således er Guds kærlighed da ikke kun begyndelsen på alt i mit liv, det er også håbet alle mit livs dage.

Hans Graversen

tidligere Vejlbj Kirke, Risskov

Salmer:

326, 42, 283, 491, 438, 439, 280, 298